

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Thursday, August 22, 1985

Nr. 93

- GERO NEBUS, JEI RUSAI VALDYS PASAULI!

POPIEZIUS PATARĖ MUSULMONAMS IR KATALIKAMS BAIGTI KOVAS

80,000 žmonių miniai popiežius patarė būti tolerantiskais ir dirbti kartu

CASABLANKA, Maroko. — Popiežius Jonas Paulius II, baigęs kelionę Centro Afrikos valstybėse, užsuko į Maroką, kurio jis visai neplanavo aplankyti, paties karaliaus Husejino II-jo būty primtas aerodrome ir pasakė svarbią kalbą visai musulmoniskai Afrikai.

Maroko karalius, patyręs apie popiežiaus pasakytas kalbas Kenijoje, Togo valstybėje, ir įvairiose Afrikos valstybėse, pakvietė popiežių užsukti į Casablanką ir didžiajame stadione pasakyti kalbą vietos arabams ir krikščionims.

Tuo tarpu pats karalius davė didžiulius busus, kad suvežtų visus į stadioną ir pasiklausytų popiežiaus kalbos.

Kol popiežius iš Nairobi atskrido į Casablanką, stadione jau buvo iškeltas milžiniškas popiežiaus paveikslas, o aikštėje įrengti mikrofonai, kad kiekvienas girdėtų popiežiaus kalbą.

— Esu įsitikinęs, kad pats Dievas mums lėpė susirinkti šioje aikštėje ir išlausyti čia sakomų pagadintų minčių, — pradedo popiežius.

— Krikščionys ir musulmonai, praityje mes vienas kitą mažai tesupratome, praityje buvo laikotarpis, kad mes vieni priešinomės kitiems, ir vieni prieš kitus nuėjome į polemikas ir net į kovas, — pareiškė popiežius. — Esu įsitikinęs, kad pats Ponas Dievas pataria mums keisti šiuos senus mūsų papročius.

Popiežiaus kalba buvo verčiama arabiskai, kad susirinkusieji galėtų suprasti kiekvieną popiežiaus taria žodį. Stadionas buvo pilnutėlis. Buvo daugiau musulmonų, negu krikščionių.

Popiežiui baigus kalbėti, buvo leista miniai paklausti vieną kitą klausimą. Buvo paklausta popiežiaus Jonas Paulius nuomonės apie Jeruzalę. Jis pareiškė, kad reikia pripažinti Izraelį, bet Jeruzalę privalo būti musulmonų ir žydų.

Vėlai vakar popiežius sėdėjo savo lėkhrvą ir naktį pasiekė Vatikaną. Popiežių išlydėjo Maroko karalius.

GUB. THOMPSON KANDIDATUOS KETVIRTAM TERMINUI

Dar 15 mėnesių iki rinkimų, bet jis planuoja dalyvauti rinkimuose

CHICAGO, Ill. — Praeitą savaitę Illinoiso gubernatorių James Thompson švedijos sostinėje buvo paskelbtas populiarusis švedų kilmės žmogumi visame pasaulyje. Jam buvo prisegtos įvairios plokštės ir jis universiteto rūmuose turėjo sakyti kalbas, kurių metu jos klausėsi ir sveikino švedijos karaliaus.

Reikia neužmiršti, kad gub. J. Thompson buvo Knijoje ir įsteigė ten Illinois prekybos centrą, kuriame liko dirbti Illinois prekybos atstovai. Tai prekyba

Gub. James Thompson kandidatuoja ketvirtam terminui Illinois gubernatoriaus pareigoms.

tarp Amerikos ir Kinijos

Praeitą pirmadienį gubernatorių pranešė atsakingsiems transporto pareigūnams išmūti jo automobiliui plokštę "Gov. I" keturiems metams. Gubernatorių pasitiki savimi, jeigu jis iš anksto užsakė gubernatoriaus automobilio plokštę.

THOMPSON KANDIDATAS PREZIDENTO PAREIGOMS

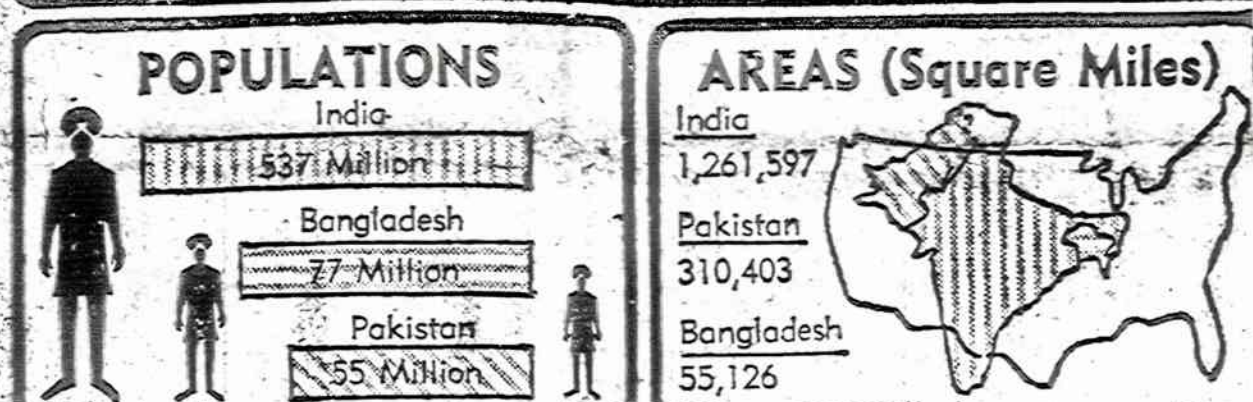
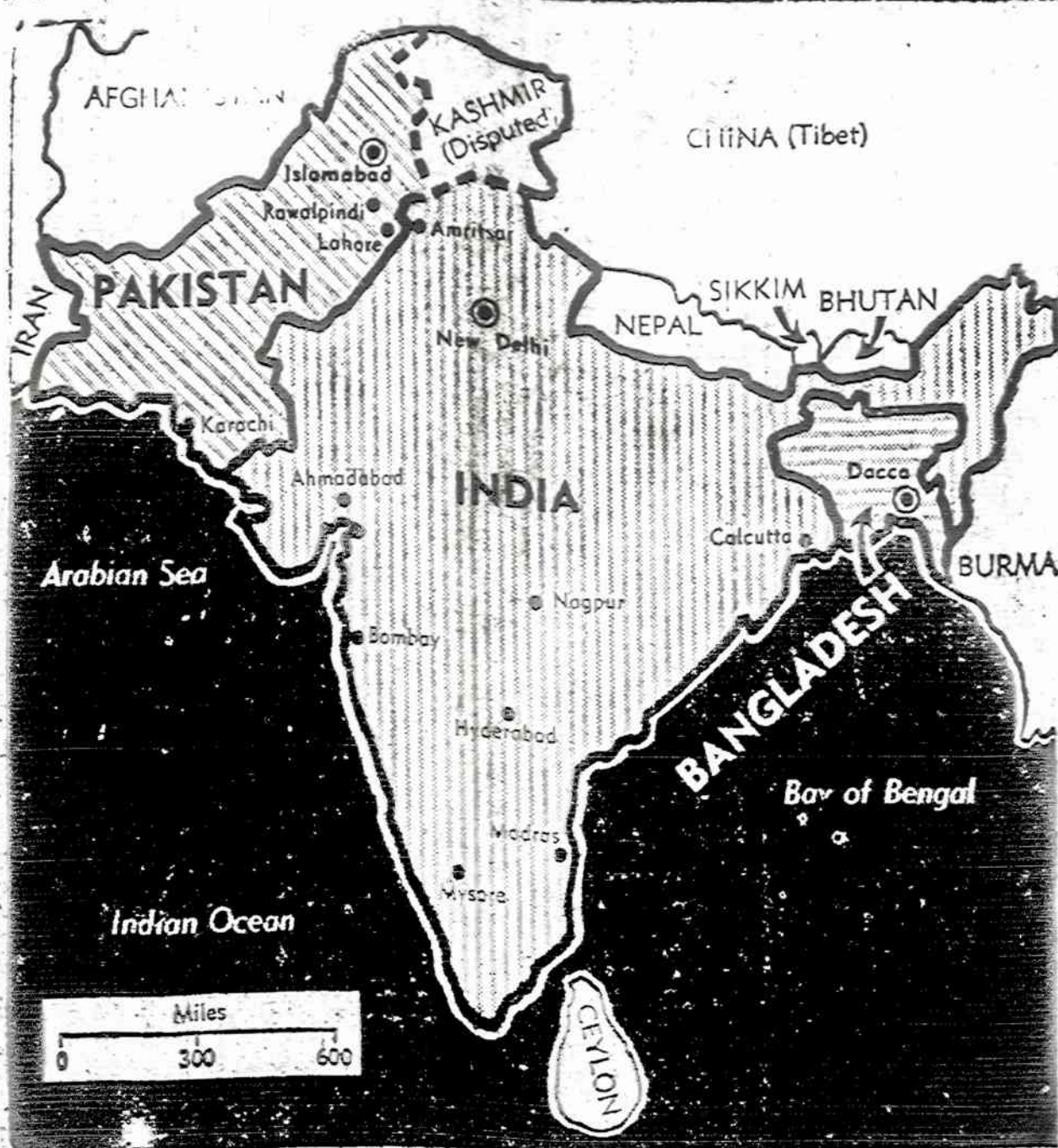
Gubernatorių iš anksto pranešė, kad jis kandidatuos į Illinois gubernatoriaus pareigas, bet respublikonų vadai tariasi, kad gubernatorių yra stipriausias respublikonų partijos kandidatas prezidento pareigoms.

Niekam ne paslaptis, kad prezidentas Reaganas nekandidatuos prezidento pareigoms.

Jis buvo išrinktas didele balsų dauguma šiam terminui, bet jis nebekandidatuos kitam terminui. Galimas daiktas, kad vėžys jo nesuėš, bet kažin, ar žmonės tuo pasitikėtų.

Republikonams reikės turėti kandidatą krašto prezidento pareigoms. Gub. J. Thompson toms pareigoms tikty. Jis turi gerą patirtį, moka su žmonėmis elgtis ir, kaip teisininkas, turi nuomonę, kaip tvarkyti valstybės dokumentus. Demokratai prakiso, nes prezidento pareigoms pastatė žmogų, kurį žmonių bijo. Tai buvo didžioji partijos vadų klaida.

— Vakary Vokietijoje mėsą bombą į Miunchene esančią JAV radio stotį.

Indijos maištininkai norėjo atkirsti nuo Indijos visą šiaurės Indiją, esančią pagal Pakistano pasienį, bet kariai neleisdžia krašto skaldyti.

INDIJOJ NUŠAUTAS TAIKOS SIEKĖS SICHU VADAS LONGOVALL

Rajiv Gandhi sušaukė kabinetą, karo vadus, žudikai atiduoti teisman

NEW DEHLI, Indija. — Indijoje Punjabe provincijoje antradienio vakare buvo nušautas Akali Dal sichių politinės partijos 59 metų pirmininkas Harchand Singh Longoall.

Prieš trejus metus Aukso šventykloje buvo ruošiamas perversmas prieš Indijos vyriausybę. Aukso šventyklos vadai buvo susitarę su užsieniečiais ginkluose gauti, šventykloje buvo sudaryti ginklų sandėliai ir planuota atskirti Punjabo provinciją nuo Indijos.

Bet Amerikane veikusi politinė sichių partija nepritarė perversmui. Akali Dal partijos vadai norėjo gauti privilegijas iš Indijos vyriausybės, bet nenorėjo dalyvauti perversme. Indijos kariai įžengė į Aukso šventovę, suėmė perversmą vadus, rado ginklų sandėlius ir slapas radijo stotis. Nepasidavusius karius nušovė vietoje, o sumtiems nušovė teismus ir siuntė į kalėjimus.

KALENDORELIS

Rugpjūčio 22 d. — Šv. Marija, Kar. Karijonas, Iminė.

Saulė teka 6:05, leidžiasi 7:43.

Truputį šilčiau.

NEPAJĘGIA APSIGINTI NUO RUSŲ ŠNIPŲ

BONA, Vok. — Kanclerio Kohl vyriausybė savo narių tarpe turėjo rusams tarnaujančių ministerio kabineto nario sekretore.

Iškilo viešumon, kad 60 metų turinti Sofija Luneberg vokiečių ekonomijos ministerio Martin Bazgeman, šiomis dienomis dingi iš ministerijos ir iš namų. Savaitgalyje ji pranešė savo draugams, kad išvažiuoja kelionis dienoms į Belgiją. Ji neturėjusi atostogų, todėl norinti išvažiuoti pas pažįstamus.

Pirmadienį ji turėjusi grįžti į darbą, bet nepasirodė. Vokiečiai patikrino, kad Belgijoje ji visai nėra buvusi. Vyrauja itarimas, kad Sofija išvykusi į Rytų Vokietiją.

Policija iškratė josios būta. Ten rado modernią foto aparatą, kuriuo galedavo fotografuoti svarbesnius ministerijos dokumentus. Pats ekonomijos ministeris yra įsitikinęs, kad ji perbėgusi į rytus.

— Apraudo bendrovės nustatė, kad maži dviejų durų automobiliai yra nesaugūs nelaimės metu.

Trečiadienį aukso uncija kainavo \$338.

Sekmdienį Kinija, Harbin.

— PAREIŠKĖ SAUGUMO PATARĖJAS ROBERT C. MCFARLANE

Sovietų valdžia privalo keisti savo poziciją apie ginklų kontrolę, politines teises

SANTA BARBARA, Cal. — Niekas gero pasaulyje nebus jei dabartinė sovietų vyriausybė nepakeis savo nuomonės keliais pagrindinio užsienio politikos klausimais. — vakar pareiškė Robert C. McFarlane, svarbiausias Reagano patarėjas tarptautiniais politikos klausimais.

Dabartinė sovietų vyriausybė privalo keisti savo nuomonę ginklų kontrolės, keliais reguliariais klausimais ir pagrindinėmis žmogaus teisių problemomis, — plačiau paaiškino saugumo tarybos pirmininkas Robert C. McFarlane. Jiedu aptarė sovietų poziciją Ženevos pasitarimo, Varšuvos Pakto valstybių pareiškimą ir sovietų karo jėgų veiksmus Afganistane.

Rudenį prez. Reaganas ženevoje susitiks su Michailu Gorbačiovu, bet jeigu jis ir toliau laikysis tos pačios pozicijos kokios laikėsi Andropovas. Rusai užėmė Panmunjan slėnį, išžudė visus paslėptus gyvenančius afganiečius, bet rusai nėra dar saugūs šioje Afganistano srityje. Rytų viduržemių jėgos, kovos Persijos įlankoje ir Pakistano pasienyje neduoda ramybės rusams. Niekam ne paslaptis, kad be rusų intervencijos nebūtų kovų Beirute ir Persijos įlankoje gaisrai apstotų.

Prez. Reaganas nutarė lapkr. 19 ir 20 dienomis susitikti su premjeru Gorbačiovu, bet jeigu tam laikotarpiu jiedu neapars ne vieno svarbaus klausimo, tai tas susitikimas nebus naudingas. Prezidentas norėjo, kad Otavoj būtų buvę aptartas pagrindinių žmogaus teisių reikalas, bet nieko iš to ipasitarimo neįėjo. Prezidentas manė, kad ženevoje bus aptartas ginklų kontrolės klausimas, bet reikals atidėtas iki prezidento ir premjero susitikimo.

Premjeras Gandhi susitarė su Asamo vadais baigti kovas prieš Indijos vyriausybę, o savo tarpe sutaukyti Asamo gyventojus. Centralinė Indijos vyriausybė pridėjo, kad visame krašte būtų praversti tvarkingi rinkimai ir balsai pavyzdinai suskaičiuoti.

Vieni ir antri priejo išvados, kad Asame turi baigtis tarptautinės kovos. Tolimesnės žudynės jokios naudos krašto gyventojams neduos.

Popiežius Jonas Paulius II-sis pasakė kalbą vakary Maroke arabų ir krikščionių miniai, patarė užmiršti tarpusavio ginčus bei kovas ir būti tolerantiskais.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

ALKOHOLIZMO REIKALAI (13)

Visomis priemonėmis naudokimės, saugodami nuo girtavimo, — tada mažiau nukentėsime nuo tos blogybės. Gyvenimiškas raginimas

Norint žengti pirmyn tvarkingam žmogaus turimas sunkumų, reikia suprasti esant tikrą žmogų, o ne poetų-filosofų mitymą "žmogų". Žinokime visi, kad žmonės daugeliu atžvilgiu yra iš prigimties skirtingi: vieni nuo kitų, nesuprantant tų skirtingumų, įvairūs sunkūs negrimai atsiranda ir laikosi.

Dėl to prigimties skirtingumo vieni žmonės esti daugiau ar mažiau linkę nelaimingiems atsitikimams, perskyroms, kitų skriaudimui, girtavimui ir kitoms negerovėms. Tų negerumų ne vieną nepajėg palengvinti žmogui tol, kol nebus suprastas kiekvieno žmogaus savitas, nuo kitų skirtingas kūno veikimas (jo fiziologija).

Iki nerolimos praeities dėl alkoholio buvo kaltinamos šios orinės priežastys. Dabar alkoholio priežastimi yra laikomi vidiniai (kūno viduje esantieji) negerumai, besisiekiant prie to asmens prigimties savitumo (individualybės).

Taigi, aplinkos veiksniai yra neatsiejami susirūš su alkoholio, bet tie tokie veiksniai nepajėgia žmogaus įtraukti į girtavimą, kol tas žmogus neturi tokio vidinio medžiagos apvėžtos (metaboli) savitumo, kuris palaikytų žmogų į girtavimą.

APSAUGOS PRIEMONĖS NUO GIRTAVIMO YRA TIESIOGALIOS IR PAPRASTOS

Gydymas alkoholio yra mediciniškas reikalas. Jis yra visai skirtingas nuo apsaugos, nuo girtavimo. Apsauga nuo girtavimo yra viena vienatėle ilgai laikui tikra priemonė, tvarkanti šią sunkenybę.

GIRTUOKLIO PRABLAIVINIMO NEGANA

Visi alkoholikai anksčiau, ar vėliau patenka gydytojo priežiūrai, greičiau anksčiau, negu vėliau, patenka į ligoninę. Gydytojas žino, kaip tokius kuo greičiau išblaivinti. Bet gydytojai girtavimą nesitvarkys, jei jie nematys daugiau girtavimo, srities, netiesios, o vien tik blaivius pasigerėjusius. Už tai alkoholikai pakartotinai grįžta ligoninėn prablaivėjimui, o tas tesiasi vėl ir vėl tuzinais kartų.

REIKIA KEISTI GIRTUOKLIO KŪNO VIDINĘ APLINKĄ

Mes turime atlikti savo pareigą, alkoholikui pagerindami jo vidinę aplinką. Alkoholikams laimė būtų toliau mitybą apturinti. Mat, reikia atstovėti normon laimę išsekusi alkoholio kūna. Tas atstovėjimas normon (rehabilitacija) ir yra mitybos pagerinimas.

Kadai visų pirmą alkoholikas turi kasdien išgerti po vieną kvartą kalakutienos, aršto buteliono. Tuomet jis labai pagerins savo kūno vidinę aplinką, nurydamas daug naudingų chemikalų. O tas darbas yra sverbiausias: reikia alkoholikui gerinti savo išskyrusią kūno veiklą (fiziologiją) per gerinimą kūno vidinės aplinkos. Daugybė buvusių alkoholikų, įskaitant ir Alkoholis Anonymous narius, išmoko gyventi be alkoholio.

MITYBOS GERINIMAS NUO GIRTAVIMO ŠALINIMASIS

Patyrę gydytojai pradėjo daugiau dėmesio kreipti į savo girtavimą pacientų mitybą. Kai kurie jų sėkmingiau alkoholikus gydė dideliais vitaminų kiekiais (megavitamin therapy). Pastebėta, kad kai kuriems alkoholikams padeda išblaivinti tam tikros medžiagos.

Paskutiniiais metais imta alkoholikus maitinti per veną: nuolatini lašinimas į kraują gliukozės ir kitų medžiagų bei vitaminų. Tas būdas vadinasi — Hyperalimentation. Iki šiol tik chirurginiai pacientai ir labai sumenkusiųjų taip maitinami esti. Toli pramatą gydytojai tvirtina, kad atėityje kiekvienam pacientui prieš atsigulint į ligoninę bus išsiunčiamas mitybos stovis taip, kaip dabar išsiunčiamas kraujas ir šlapimas.

Gydytojo žinioje ligonis gauna į veną suleistus, specialiai atrinktus maisto dalykus. Tuo būdu gerinama žmogaus kūno vidinė aplinka. Alkoholikams laimė būtų toliau mitybą apturinti. Mat, reikia atstovėti normon laimę išsekusi alkoholio kūna. Tas atstovėjimas normon (rehabilitacija) ir yra mitybos pagerinimas.

GYDYTOJAI NENORI ALKOHOLIKŲ PACIENTŲ

Visiems yra žinomas faktas, kad gydytojai nepageidauja alkoholikų pacientų. Sunkiems alkoholikams jie teikia pagalbą.

Prieš kurį Juozui Juozavičiui atnašaujant Misią, Alvado pažmonyje, Lietuvos sodyboje, Pulkam ant kelių giesmės giedojimui vadovauja Anelė Kirvaitytė ir Alfonsas Sidagis.

Nuotrauka M. Nagio

Bet padėjimas išsipagioti girtuokliui nėra atstatymas pacientui, to į normą, nes nepašalinama liguistas pagrindas, kuris veda žmogų girtavimui.

Alkoholikus mėgstama pavesiti Alkoholis Anonymous organizacijai, tolimėjimui gydymui. Bet toji organizacija neturi žmonių iš medicinos, psichiatrijos, fiziologijos ir biochemijos — ji turi patyrimo tik su girtavimu. Tuo būdu alkoholikas esti gydomas kaip "ne mitybą" ligą, o kaip "ne mitybą" ligą.

Dabar klausimas: — Kodėl gydytojai visi skirtingai elgiasi alkoholikais, palyginus su darbu su kitais ligonimis? Priežastys tokios: gydytojų elgesys yra gausios ir sudėtingos. Toji elgsena remiasi ant sekančių septynių priežasčių:

1. Neįprasas ligos pobūdis.
2. Ribotas tos ligos mediciniškas tyrimojimas.
3. Žmonių prigimtis ir psichologija.
4. Profesinės psichologijos.
5. Mūsų visų išsimokslinimas mokykloje.
6. Mūsų visuomenės bendras nusiteikimas.
7. Gydytojo pasirodymas.

Atėityje bus nuodugniai aptartos tos septynios priežastys, kodėl alkoholizmo tvarkymas nėra tokiu keliu, kokiu mes norime, kad jis eitų.

ISVADA. Maitinkime savo kūną ir asmenybę geru maistu, tik tada mes galėsime tikėtis išvengti didelių negerumų, įskaitant ir alkoholizmą.

Pasiskaityti: Dr. Roger J. Williams: The Prevention of Alcoholism Through Nutrition. Barham Books.

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI

PENSININKAS SAVE ŽUDO IR NIEKO APIE TAI NEŽINO

Klausimas. Kas man daryti, niekto negali paveikti savo vidurinio, kad jis dirbtų. Kokiu lakatyvų aš nevartojau. — ne

vienas jų man nepadeda. Pateiktas vienas, — išvaro skystai, po to vėl kietumas vidurių negaliauja. Liežuvis sausas, vos iš apverčiu burnoje. Negeriu vandens ir nevalgau vaisių, nes man noriu naktį keltis ir eiti į sveiką. Ar jau nėra man pagalbos, prašau Tamstą, Daktarę, nepamąstinti. Ačiū.

Atsakymas. Ašku, kad nėra tokiam pagalbos, nes jos negali būti taip, kaip negali žmogus paminti iš banko pinigų, kol jis nepadedą jį į banką. Taip ir Tamsta, kol jį vidurius neįdėsi, skyčių pakankamą kiekį, toli neįtakausi išmatų. Rodos tas paprastas dalykas, o pensininkas nepajėgia normaliai — užkaišai gyventi. Be reikiamo kiekio skysčių, vienas gyvis negali gyventi ir sveikatai jaustis. Esi mediciniškoje šeimoje sūnus, Palaikūnas. Todėl sugrįžk į normalų gyvenimą.

Visi pensininkai: atsintinkite, kad reikia vidurius normaliai, užtūnčius užlaikyti sekantią, besiligiant.

1. Neprarasime sveiko lietuviško galvojimo: nieko veltui niekas negatna, nes niekas nieko vertingę veltui neuoda. Būtų laiko žiedus — juos apvaisina, nes gėna hektaro, kurį perdirbą į medų. Arklys arklio veltui nekaso. Ir taip te galo: niekas nieko nelaukia už dyką. Bet pensininkas laukia nesukaukiamas: jis apsilėdęs gyvendamas, pirklių suvilictas tinginysten — apsilėdėman, užlaiko kietus vidurius dėl to, kad nenaudoja pakankamai naudingų skysčių. Ir dar aiškinas, kad jis tingi keltis dažniau šlapintis, kad jį pūčia, kad jis užsiėmęs nenori gasti laiko išviete... Na, jei jau mes tokios pensininkų kartos susilaukime, tai, brolyti, reikia eiti ir pasikarti, tada neverta gyventi, o kiti būdu netekus savo smegenų. Tamsta dar nesikark, o paklausk, gal galėsi pildyti gerą

vidurių užlaikymui sekantią dalykus.

2. Maitinkis keturis kartus per dieną gausiai daržovių įvairiai pavidale įvairiausių valgydamas Tamstai priimtų.

3. Būtinai tris kartus gausiai valgyk vaisių visokiausių, gerai juos sukratydamas. Sodo vaisius valgyk su oda.

4. Tris kartus, lietuvišku papiktienos, vaišių sriubos yra gėsuvalgyk po gerą dubenį jų: pienišku, daržovių, žuvies, kalakutienos, vaisių sriubos yra geriausias vaistas pensininko viduriams.

5. Jokių lakatyvų nevartok, nors juos ir karaliaus pažiam atstus.

6. Po pusryčių kelkis ir eik iš vietos, nori nenori — ten sėdėk pusę valandos vien apie užmigusias žarnas galvodamas ir jų indėjimo trokšdamas. Smegenys duoda įskytiną žarnoms pradėti judėti. Jei, neišsibūsinai — kelkis ir eik kasdieninių darbų atlikti. Rytoj rytą tą patį kartok, kasdien taip elkis, kol pradės viduriai dirbti. Tada ne prieš valandos nereikės sėdėti. Bet visada klausyk vidurių duoda.

mo ženklo tuštinti ir neįdelsdamas eik tuštinti.

7. Iš ryto ant tuščios išgerk dvi didelės stiklines labai šilto vandens. Po gurgšnį, net gulėdamas gali pradėti gerti, iš termoso, prie lovos turimo. Pietų metu ingi dvi stiklines, nebūtinai šilto vandens išgerk. Einant gulėti ingi dvi stiklines vandens išgerk. Tas toks vandens gerimas yra vaistas viduriams, priedui prie virš minėto valgio.

8. Jei po mėnesio tokios veiklos viduriai dar nedirbtų kaip reikiant, tai prisieis sėmenų klijaus vieną kvartą per dieną išgerti, geriant kas dvi valandas po keturų gurksnių.

9. Žinoma, tik stambiai maltų grūdų duoną ir tokius javinius valgyk visą laiką. Jei neturi duonų, tai pasimirkyk tokią duoną piene — ir tokią ubagiene naudok, Velpaprašyk.

10. Kiekvienam kitam (Tamsta) jau jau iširtas) reikia išsirtinti su gydytojo pagalba vidurius, ar neanga kas nors juose ir užkems žarnas. Tik po tokio tyrimo virš minėti patarimai. Sekmės!

Ž E M A I T Ė

Julija Zemaite

IS MANO ATSIMINIMŲ

Mėgau skaityti visuomet knygas, kokios tik papuole man į rankas. Daugiausia gaudavau lenkiškų, jas skolinai nuo kaimynų bajorų. Dažnai vėl parveždavo iš šiaulių pamių kasių gimnazistas Pamačius parvažiuojantį jį kokių svenčių, oeg davau pasukti. Pirmučiausias mūsų pasiseikimimas visuomet buvo klausimas:

— Ar parveži man ko pyrago?

— Turit, turiu pyrago, — ir tuojau, iš savo ryšeno treukdamas, krove man į skreitą bent keletą kokių lenkiškų knygelių.

Viena sykį parvažiuavęs pirmūnis paskubėjo pas mane knygę nešinas. Nušvitusiū verdėtu, žibantiomis akelėmis, typosdamas, knygutę man kisdamas, linksmai tarė:

— Šį kartą tikrai netikėtą pyragą tamstai parvežiau, žiurek...

Pagrobusi vartau į knygutę žiūriu ir jam į akis, vėl į knygutę ir vėl į jį...

— Žemumška! — nustebusi sušukau. — Iš kur, kame gavai? Ką čia... gazeta... negirdėtas daiktas.

Jis šydaudintis juokėsi, džiaugėsi man tokį netikėtą džiaugsmą padaręs. Man rankos dreba, asaros veržiasi iš akių...

Pirmą kartą dešimty metų teko matyti sodose pas žmones žemumškų knygų. Be maldaknygių ir kančių, kurios man į rankas patikėdavo, teko dar iš jų ir skaityti mokyti, buvo tarp jų: "Žyvaras pona mūsų Jėzus Kristus", "Žyvaras šventųjų mūcelininku", "Sėkimas Kristaus Tamstaus ir Kėmpis".

Paskni atsirado naujesnių "Baimė smėlio", "Kelias į dangų", "Pekla" ir kitos visos panašaus turinio; visos jos vienokiai aprašė mokytojų gyvenimą —

u baisiomis šventyklos ir pragaro kančiomis.

Buvau skaičiusi ir kitokių, labiau šios žemės, pasaulinių — vyskupo Valanciaus raštų: "Pajangos Juzė", Vaikų knygelę... Bet vis tai seniai būti daiktai. Dabar, gavusi sasiuvinį visų metų "Auros", neimaniau, kaip džiaugtis. Džiaugtis ne pačiu pasiskaitymu, bet tuo, jog žemaitiskas laikraštis kaip iš po žemės išdygo.

— Kame spaudintas, kieno rašytas, kas išleido? Sakyk, Povilėli!

Tas kūdikis Povilėlis, kiek patį žino, tiek ir man aiškina: jog iš Prūsų kontrabandnešiai parnešą ir galima gauti šiauliuose pirkti; pasakoją, jog yra ir daugiau įvairių lakraščių, bet sunku esą gauti, kontrabandnešiai biją nešti; policija gaudanti ir smarkiai už laikraščius laudžianti.

— Na, aš tau duosiu pinigų, Povilėli, be negausi ir kitokių nupirkti, bent pasiskaityti...

Gyvenome dideleje sodoje. Buvo joje dvylika ūkininkų, žmonių, su mažais vaikais ir samdininkais, buvo daugiau kaip šimtas žiemos vakarai, mėgdavo, labiausiai vyrai, susieti vieną kartą pas vieną, kitą pas kitą kaimyną — paplepėti, pasijuokti, senovės baudžiavos laikus paminti, dabartinės naujienas pasakoti arba kortomis palaisti.

Susirinkus vieną vakarą pas mus, išsinešusi parvežtąją knygutę rodau:

— Žiurek! vakiukai, kokia naujiena... Žemaitiškų gazetų atsirado... Skaitysime ir mes, kaip ponai...

(Bus daugiau)

ENERGY WISE

Limit use of electricity to once a day, show the saving of water, but not the saving of water and electricity.

Great American Dream Machine.

...to the fact that in 1940, the U.S. Savings Bonds have been helping to make your dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams are closer than ever before. You can buy Bonds in your payroll savings plan, or you can buy them in your bank, or the Federal Reserve Bank, or the U.S. Treasury. Before you know it, your American dream will be a reality.

False stock in America.

N. A. M. ...

Ant. Packauskas

ANGLIJOS PADANGEJE

Nėra čia giružių, nei žalių gojelių, Skarotų beržynų, tolių mėlynų. Ukanos įkyrios apgaubę šią žemę, Apkabinę vejai šaltų vandenių.

Stukso pilkos kalvės, debesys panirę, Jie uždengę skliautą mėlyną dangaus. Nelinksmi čia paukščiai, gėlos nusiminę, Išvartytos vėtrų, permerktos lietans.

Kiekvienam kampely, kur tiktai sustoji, Pajanti šaltumą akmenų skalos, Visatos Kūrėjas neapdovanojo Šią liūdną salą gražumų gamtos.

Aš taip pasilgau geltonų pušienų, Ramanėlės žiedų nuo laukų ežios, Ošimo gojelių, šilų ir beržynų, Lietuvos padangės ryškiai mėlynos.

Nėra čia giružių, nei žalių gojelių, Nėra rūtų darželių aplinkos gražios, Nėra pakelės kryžių, nei smūkelių, Nėra sielų mano nuotaikos giedrės.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #749-0000

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00
Kitose JAV vietose: \$5.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

NAUJIENŲ REIKALAI

Naujienos netekusios rinkėjų, kelias savaites sušlavavo. Redakcija ir administracija aiškino skaitytojams, bėdos priežastį. Vieniem žodžiu ir telefonu aiškino, kitiem rašė ir siuntinėjo laiškus, bet visa tai nieko nepadarė.

Kada dienraštis neišeina, tai gali rašyti ir pareikšti, ką tiksliai nori, kyla pagrindo įvairioms šnekoms ir gėdams. Protingesnieji paklauso, paskaito ir apsiramina ir tą savo rūpestį dėsto savo artimiesiems. Ramesnieji laukia tolimiesnių žingsnių, o ilgesnį liežuvį turintieji prie vienos bėdos dar kitą pridėda ir netrukus pasidaro visas gandų kalnas. Juo ilgiau klausys, tai bus baisiau ir juodžiau. O jeigu prie to dar prisidės piktos valios smalieliežuviai, tai bus pripasakota įvairiausių gandų ne vien apie pačias Naujienas, bet ir apie jų redaktorių, administraciją, trnautojus ir bendradarbius. Tada jau dangus griūva.

Stogas pakiūres, langai išstumti, seifai išsukinėti ir atrodo, kad iš tikrųjų Dangus griūva. Prie to dar prisidėjo vieno žmogaus įsitikinimas, kad bendrovės pirmininkas neturi teisės šaukti šerinkinių susirinkimo bendrovės pavojaus metu. Tai būsiąs nelegalus susirinkimas. Šerinkinių susirinkimui šaukti reikia pranešant mažiausiai dviem savaitėms, kad šerinkiniai turėtų laiko pasiruošti.

Kai yra laiko ir galimybės šaukti toki susirinkimą laišku, tai geriausias būdas taip pažvelgti, bet kai kyla svarbus klausimas, tai pirmininkas gali šaukti susirinkimą telefonu ir žodžiu, kad susirinkusieji galėtų greičiau klausimą aptarti ir spręsti. Vieni į šerinkinių susirinkimą neatėjo, nes buvo įsitikinę, jog tai nelegalus susirinkimas, "nelegaliai" susauktas, o dalis atėjusių taip pat reikalavo šaukti "šerinkinių susirinkimą".

Tai buvo pats sunkiausias Naujienų laikotarpis. Ze-

miau leistas jau niekur negalėjo. Gandams skleistis buvo užkirstas kelias. Rugpjūčio 17 d. popietę "Dainos" salėn buvo susirinkę šerinkiniai, sudarę reikalingą dviejų trečdalių kvorumą ir svarstė pačius svarbiusius dienraščio reikalus.

Susirinkusieji išklauė pirmininko M. Gudelio pranešimą apie dabartinę būklę, ji priėmė vienbalsiai ir išrinko naują vadovybę. Liko vienas kitas bendrovės direktorius, bet vadovybėn išrinkti ir nauji žmonės, kurie rūpinsis dienraščio tolimesniu leidimu.

Be jau minėtų pakaitų, Amerikos gyvenimas vietoje nebestovi. Visi laukia Amerikos paskolų. Visoms valstybėms reikalingi Amerikos doleriai. Gavusios dolerių, tos valstybės atsigauna, bet kai reikia paskolas gražinti, tai atsiranda didelių sunkumų. Jos nepajėgia tos paskolas gražinti. Dolerius skolino Amerika, bet paskolas tvarkė Tarptautinis paskolų bankas. Tarptautinis bankas pakėlė paskolų mokesčius.

Viskas pabrango ir Amerikoje. Bet apie krašto gyvenimo pabrangimą mes čia nekalbėsime. Mums rūpi lietuviškos spaudos pabrangimas. Mums labiausiai rūpi Naujienų pabrangimas.

Goss bendrovė, kuri gamino Goss mašinas ir jos dalis, likviduota. Tėvai mirė, vaikai nesutarė, o anūkai pardavė ir likvidavo. Mums reikėjo ir reikia pirkti senai mašinos. Turėtas Goss atsargas nupirko didelė bendrovė, dalis sumažėjo, naujų negamina, bet už atsargas ima bet 10 kartų didesnę kainą.

Nutrūko rankena, kuri kas 3 laikraščio egzemplioriai privalejo patraukti H dažų rolių pusę colio. Goss bendrovės nebuvo, o nauja bendrovė pareikalavo \$7,000. Jai reikia padaryti šablona, nuleisti kieto plieno pavyzdį, jį tiksliai išpauštyti, nušlifuoti, o tai užima daug darbo, ir laiko. Paprasčiau seną Amerikos lietuvių, turėjusį savo dirbtuvėlę, jis per vieną šeštadienį padarė ir pritvirtino. Kai paklausė, kiek kainuoja, — Niekas, — atsakė. — Naujienas skaitau nuo 1915 metų. Esu naujienietis, tai žinau, kad galiu kuo nors prisidėti.

Jeigu ne Jokubonis, tai seniai būtume dienraščio neturėję, nes nebūtume gavę reikalingos dalies, o tūkstančių niekad neturėjome.

Ilgus metus pirkome Abitibės popierių. Ateidavo tiesiai iš Kanados. Bet antrasis karas viską sumaišė. Po pieriaus visiems trūko, o mums ir šiandien sunku jo gauti. Keitėm kelias bendroves, kol jo gavome. Bet ir paskutinė bendrovė popierių tiek negyveno, kad negalime viso rutulio sunaudoti. Popierius keturis kartus tiek šiandien kainuoja, kiek kainavo.

Apie pašto patarnavimą ir kalbėti netenka. Paskutiniū metu paštu mokamė da kartų tiek, kiek anksčiau makėjome, o apie pašto patarnavimą nemorime nė kalbėti. Vietoj vieno egzemplioriaus atneš 7, bet tuo pačiu metu tie 7 laikraščio negauna. Pašto vadovybė perėmė nauji amerikiečiai, kurie ne tik rašyti nemoka, bet ir skaityti negali.

Apie kitus dalykus dabar nekalbėsime, bet jau minėjome, kad rugp. 17 dieną įvyko šerinkinių susirinkimas, kuris papildė direkciją keliais naujais žmonėmis. Naujųjų užsimojimai energingi, bet Chicago viena negalės finansų reikalų išspręsti. Reikia, kad prisidėtų visa Amerika. Naujienos reikalingos visiems Amerikos lietuviams. Naujienos grynė ir tebegina pavergtos Lietuvos reikalus, ir yra pasiryžusios tą darbą tęsti.

Prieš Naujienas sujungtos galingos jėgos, bet tos piktos jėgos buvo nugalėtos iki šio meto, jos bus nugalėtos ir šiandien. Turime tikrai visi priremti prie jų savo

Lietuvių tremtinių kaimelis Mansko raj., Krasnojarsko kraštas.

SOVIETŲ LAIVYNO MANEVRAI

Rytų Atlante ir Norvegijos jūroje vykstant Sovietų laivyno manevrams, liepos mėn. vidury Britanijos karo laivynas atsakė iš atostogų 17 laivų jūreivius, kad galėtų prisidėti prie NATO oro ir jūros pajėgų ir sekti sovietskų laivyno judėjimus.

Kaip pranešė "Daily Telegraph", karinis korespondentas Atlanto vandenynan suplaukę iš Murmansk, Baltijos jūros ir Jėdodosios jūros bazių apie 40 didžiųjų sovietų karo laivų ir bent septyni povandeniniai laivai.

Vien iš Baltijos jūros sovietų laivyno manevruose dalyvauja 17-ka karo laivų, tarp jų vienas kreiseris, vienas naikintuvas, 6 fregatos, du minų gaudytojai, trys desantiniai laivai, trys naftos cisternos ir vienas vilkikas.

Manoma, kad visi sovietų karo laivai sugrįš į savo bazes iki liepos 28 dienos, kada bus švenčiama Laivyno diena.

PRIEŠ 40 METŲ JAPONAI PADEJO GINKLUS

Tokija, Japonija. — Vakar, rugp. 15 dieną, Japonijos imperatorius Hirohito įsakė japonams padėti ginklus visiems laikams. Japonai buvo pavergę beveik visas Pacifiko salas ir nu-

skandino Amerikos karo laivyną, bet jie pralaimėjo karą. Amerikiečiai privertė japonus trauktis iš visų Pacifiko salų, Filipinų, Indonezijos, Korėjos ir net Okinavos.

Amerikos aviacija ir didieji karo laivai apšaudė Tokijo ir visus pakrantių miestus ir pramonės centrus. Amerikiečiai išmetė atomo bombas Hirošimoje ir Nagasakyje pramonės centruose. Amerikiečiai reikalavo, kad japonai padėtų ginklus ir niekad jų neimtų kaimynams pavergti.

Hirohito, tada dar jaunas žmogus, sakė karo vadams padėti ginklus, pripažinti visiško karo gyventojams pagrindines teises ir niekad nevartoti jėgos teisvoms tautoms pavergti. Vakar tas pats Hirohito pasakė karo šimtamis tūkstančių japonų apie įsakymą padėti ginklus.

Šiandien japonai savo automobiliams ir radijo aparatams užkariavo visą pasaulį, geriau gyvena negu karo metu.

PABALTIEČIAI SVEDIOJE

Vienas iš plačiausiai skaitomų Svedijos laikraščių "Svenska Dagbladet" atspausdino ilgą straipsnį apie Svedijos gyvenamųjų pabaltiečių ir jų veiklą. Kaip ir kitose kraštuose, taip ir Svedijoje, pats svarbiausias pabaltiečių uždavinys yra kelti visuomenę dabartinę neteisėtą Pabaltijo kraštų padėtį, tuose kraštuose vykdomus tautų ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, išskirti lietuvių, latvių ir estų laisvės siekius. Svedijoje gyvena apie 36 tūkstančiai pabaltiečių, kurių daugumą sudaro estai —

jų yra apie 32 tūkstančiai, latvių yra daugiau kaip trys tūkstančiai, o lietuvių tik apie šimtas. Visi pabaltiečiai čia yra gerai susiorganizavę, išlaikę savo tapatybę ir tautinę samonę, nors ir yra įsijungę į Svedijos visuomeninį gyvenimą. Svedijoje veikia apie 50 įvairių pabaltiečių kultūrinių bei politinių organizacijų, kurių nemaža dalis gauna Svedijos vyriausybės finansinę paramą. Pocios svarbiausios pabaltiečių organizacijos Svedijoje yra estų tautinis komitetas ir latvių informacijos centras, kuris renka ir skelbia dokumentinę medžiagą apie Pabaltijo kraštus. Estai turi pradinę mokyklą Sockholme ir gimnaziją Goeteburge, kurias lanko apie 170 mokiniai. Veikia dar pagalbinės mokyklos, taip pat estų bažnyčios, bibliotekos, archyvai, muzikos ir dainų ansambliai. Pabaltiečių veikla Svedijoje, rašo "Svenska Dagbladet" yra raktas sovietams, kurie stengiasi infiltruoti į pabaltiečių organizacijas ir jas sušaldyti. Laikraštis atkreipia dėmesį, kad nemažai sovietų diplomatų buvo išsiųsti iš Svedijos dėl to, kad jie slėptai rinko žiniąs apie pabaltiečių veiklą. Šni-pų veiklą sutrukdo švedų saugumas su pabaltiečių pagalba. Pabaltiečių veiklą Svedijoje skatina ir gyvena geografinis artumas su jų tėvynėmis.

E. L.

GINA LIETUVIŲ TEISES

Šv. Antano parapijoje Detroito 128 asmenys pasirašė peticiją OSI reikalu ir išsuntinėjo Michigano valstijos senatoriams, kongresmanams, net pasuntė ir JAV prezidentui, išskeldami kai kuriuos tos institucijos darbo netikslumus. Pirmasis asiliepė senatorius Donald W. Riegle, Jr., pažadėdamas į šį reikalą atkreipti atitinkamų įstaigų dėmesį.

petį ir tęsti pavergtos lietuvių tautos išlaisvinimo darbą. Be mūsų pagalbos tas darbas neįmanomas. Vyrai ir moterys, prirenkime savo vieningus pečius!

J. SARAPNICKAS NEPAMIRSKIME MŪSŲ DIDVIRIŲ PARTIZANŲ

(Tęsinys)

Trumpai paliečian, kodėl mes bėgome Sovietų Raudonajai armijai okupuojant Lietuvą antrą kartą. O dabar prisiminsiu pasilikusius lietuvių, kurie Raudonajai armijai okupavus Lietuvą išvyko į miškus ir stojo prieš šimterio-pai gausesnį okupantą į kovą, apsiginklavusį sunkiais ir lengvais ginklais. Šiame rašinyje prisiminsiu ir pagerbsiu vieną ir tą partizaną herojų — Venskų Kazimierą.

Su Kazimieru Vencku artimus ryšius užmezgiau 1938 metais, kada tais metais pradėjau dirbti Ilakių žemės ūkio kooperatyve. Kazys Venckus buvo baigęs 6 gimnazijos klases, bet tėveliui mirus, dar būdamas jaunas, turėjo nu-traukti mokslą ir grįžti į namus, perimti valdyti tėvelio paliktą ūkį, nes buvo vienintelis sūnus ir sesuo Ona.

Kazys Venckus iš jaunų dienų buvo pavyzdingas jaunuolis ir gabus mokinys, talentingas kalbėtojas ir patriotas lietuvis. Buvo ne tik pavyzdingas ūkininkas, bet jam dar būnant jaunuoliui, k'o naujų minčių, kad Lietuva ekonomiskai galima greičiau sustiprinti, jungiantis ir pirkimą ir reikiant kooperatyviniais pagrindais

lietuvių verslo įmones.

Taip pat jo manymu, vietoje motorinių mašinų, lentpiūvių, panaudotų vandenį joms varyti, nes Lietuva, neturėdama savo skysto kuro, šiems reikalams išleidžia milijonus litų į užsienį. Tai buvo sumanus svajotojas ir savo projektais tikrai naudingas pagerinti Lietuvos kraštą ekonomiskai stipresnė, prie to projekto įgyvendinimo prisidedant ir Lietuvos valdžiai.

K. Venckus dar būnant jaunuoliu išreikštos mintys, jei nebūtų Lietuva Sovietų Rusijos okupuota, be abejo, būtų radusi susidomėjimą ir, valdžiai padedant, ir kooperatyviais pagrindais, vanduo būtų sukęs girtas ir lentpiūvės plovusios lentas savo vandeniu varomaisiais įmones.

Tai kelios mintys K. Venckaus pokalbių pareikštos, kaip galima greičiau Lietuvą ekonomiskai sustiprinti.

K. Venckus pavyzdingai tvarkė tėvo paveldėtą ūkį ir gyveno pasiturinčia. Buvo Ilakių kooperatyvo klientas ir visuomet už prekes mokėdavo grynais pinigais. Nebuvo gintuoklis ir kaip toks, turėjo gerą vardą visuomenėje. Priklause šauliams ir buvo išrenkamas į valdybą šaulių būrio vadu. K. Venckus, valdydamas ūkį, samdė ir darbininkus metų terminui. Darbininkus labai gerai globojo ir rusams okupavus Lietuvą, visi darbininkai gerbė ūkio šeimininką. K. Venckus ir į komunistų šaukiamus mitingus ne-

Kazys Venckus

kreipė dėmesio. Dirbo ūkio darbus, kad derlius būtų taiku girtas. Visus darbininkus vadino malonybiniais žodžiais, Joneli, Stasele, padaryk tą ir tą. K. Venckus mylėjo savo artimą, kaip pats save. Labiausiai mylėjo savo gimtą kraštą Lietuvą, ir Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą,

ta su širdgėla pergyveno, nes jaunuolis K. Venckaus širdis emė smarkiai plakti neapykanta prieš okupantą.

Aš 1940 metais rugsejo mėnesio pradžioje buvau paliuosuotas iš Ilakių žemės ūkio kooperatyvo, kaip buočių kilmės ir liaudies priešas. Taip buvo man pranešta ir liepta išsikraustyti iš kambario, kurį turėjau kooperatyvo namo patalpose.

Kiek vėliau, turgaus dieną, pasitaikius man vienam eiti gatvę, priešais ateina K. Venckus. Pasisveikinome ir pasakė šiuos žodžius:

— Kaip sutems, užėik į tą namą, kad niekas nepastebėtų; turui svarbų pranešimą ir slapta pasikalbėjimą.

Taip ir pagalvojau, kaip nuvykti į tą namą, kad niekas nepastebėtų. Nurodyta vieta yra visai arti priešingoje pusėje mano tėviškes. Ir miesto išejau namų link, ant Sačių miesto kryptimi, bet jau tamsu.

Paejęs apie kilometrą, sukausi iš kelio irėjau per laukus į nurodytą namą, nes tą namą gerai žinojau ir esant tamsioje, suradau. Tame name radau K. Venckų ir dar vieną, vadinsiu Tauru.

(Bus daugiau)

— Naujienos, Chicago. Thursday, August 22, 1985

H. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikoje
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALG. KAVALIŪNAS

Vidinis ir kraujotakos ligos. Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.

5540 S. PULASKI RD.
Chicago, IL 60629
Tel.: 535-2802

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 176-2880,
Residencijos telefonas: 448-5342

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apraude
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. BERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. lyto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja - Aldona Daukus
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Telef. 778-1543

FIGHT HEARTY DISEASE

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
is WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

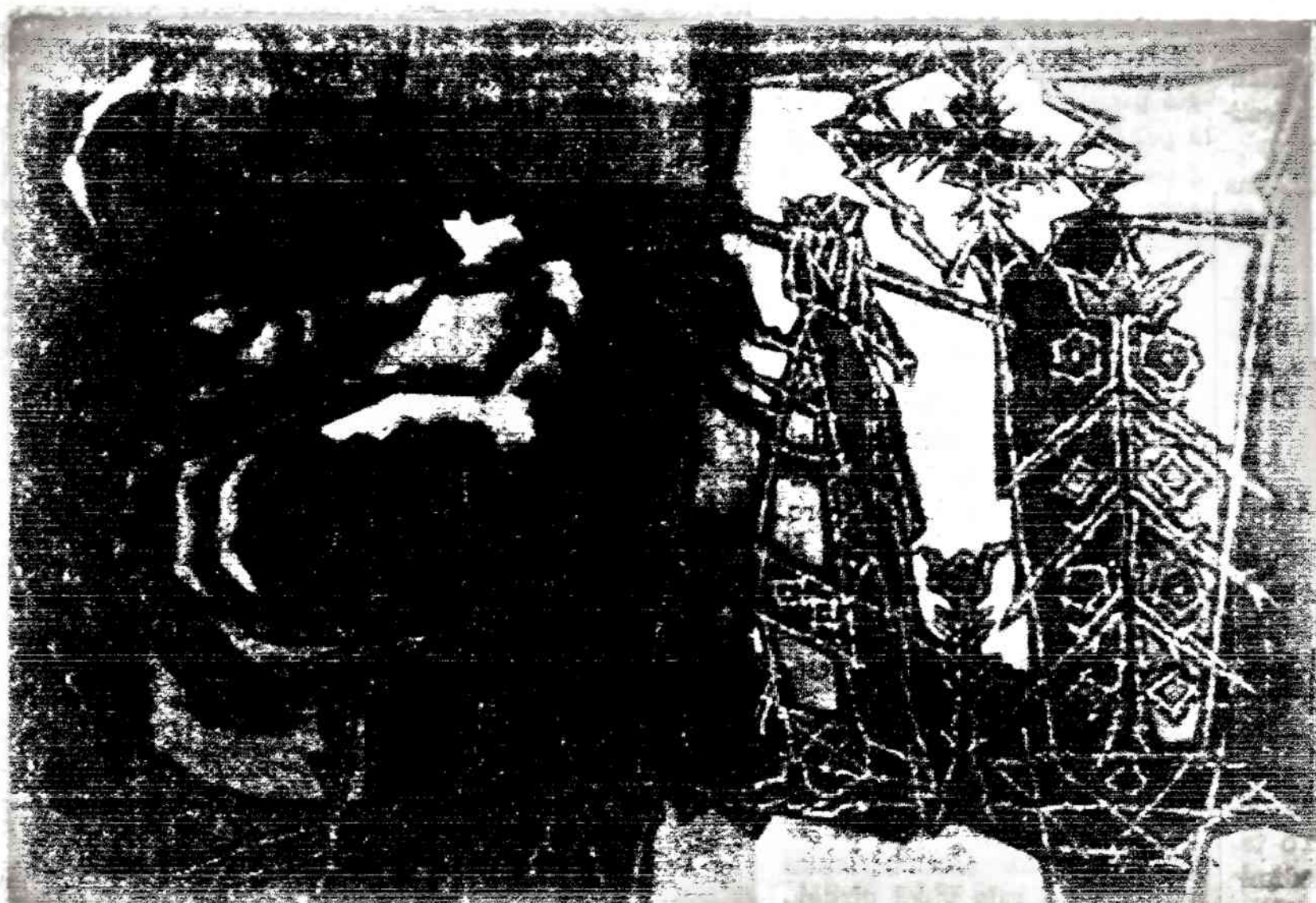
— Irako lakūnams vakar pavyko visiškai išardyti Irano aliejaus versmės Chango saloje.

SEN. THURMOND SUSIRUPEINĖS OSI NUKRYPIMAIMS

Amer. Leituvių Tarybos pirm. Teodoras Blinstrubas raštu kreipėsi į Senato teismumo komitetą pirm. sen. Strom Tdurmond, kad į to komiteto darbotvarkę įvestų ištirimą OSI įstaigos bendradarbiavimo su KGB Sen. Thurmond atsakė, kad jis kreipėsi į OSI direktorių Neal Sherprausydams, jo paaiškinimų. Sen. Thurmond pažymi, kad jis šį klausimą atkreips reikiama dėmesį.

CAREERS WITH A FUTURE
U.S. Army and
U.S. Air Force

A. Tamosaitis

Eglė Zalčių Karalienė

PILSUDSKIO KUMSTIS VOLDEMARĄ SUKRĖTĖ

Maršalo Pilsudskio charakteristikos apipavidalinimui dera pasiūlyti, kaip jis kovėsi diplomatinėje arenoje. Apie tai rašo knygos ilgametis Vokiečių Užsienio Reikalų Ministerijos vertėjas šefas dr. Paul Schmidt savo atsiminimų knygoje "Statistai diplomatinėje scenoje 1923-45 m."

Jis su maža pašalpa prisimena. — Kiek pakeitėsi atnešė 1927 m. gruodžio lenkų-lietuvių konferencija ir šio jau monotoniškus tarybos debatus. Abu kraštai vienas kitą apkaitino sudarę sąjungą taikai, abu grėsė mobilizacijomis arba buvo jau mobilizuoti. Kiekvieną momentu galėjo kilti konfliktas, į kurį galėjo būti įveltos didžiosios valstybės Rusija ir Prancūzija. Visai neturėjo, kad tuo atveju ir Vokietija, kaip betarpiš besiginčijanti kaimynas, galėjo būti į konfliktą įtraukta.

Maršalas Pilsudskis asmeniškai atvyko į Ženevą, į Tautų Sąjungos Tarybos posėdį. Savo oponentą, Lietuvos Min. Pirmininką Voldemarą, jis dar prieš kelionę oficialioje spaudoje pavadinio „pamišėliu ir silpnaprotiu“ Voldemaras vėliau debatuose atsikirtė, pavadindamas lenkus „melagiais ir veidmainiais“. Tokia šiurkšti kalba Tautų Sąjungoje, kuri tada šiuo metu „paraitotų rankovę“ UNO, skaudžiai tarp Rusijos ir Amerikos nepažino, buvo pusėtinai seniškas. Kad rytoje kiek šiurkštesnis tonas vyravo patyrimė

mes, jaunesnieji vokiečių delegacijos nariai, įspūdingu būdu preliminariniuose pokalbiuose, kuriuose Užsienio Reikalų Ministerijos rytų skyriaus narys kartė nuo karto vėdė su Voldemaru. Dabar priešpriešas sėdėjo Voldemaras ir Pilsudskis, „pamišėlis“ ir „veidmainis“, gruodžio 10 įlaptame Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje Ženevoje. Kadangi iš anksto nemalonių įvykių buvo laukiama, be pačių delegatų, vertėjų ir Tautų Sąjungos generalinio sekretoriaus, niekas kitas posėdyje negalėjo dalyvauti. Būstavimai pasirodė, buvo pagristi.

Kai Voldemaras vėl savo profesoriaus kalbą pradėjo, kaip Chamberlain kartą pastebėjo, beveik visuomet prasidėdavo „pašalio stūkinimu ir pirmiausia lietuvių rojūje“ ir trukdavo daugiau dviejų valandų, tarybos nariams snūduriuojan, Pilsudskis po pirmųjų sakinių kalbą nutraukė.

Mežias lenkų maršalas su didele galva, pasišačiusiais plaukais, dideliais antakiais, pabalusio veido, dygiai į Voldemarą nukreipėtomis akimis, delnu trenkė į stalą ir, vandens grafinui sudrebėjus, suriko: „Aš savo ilgą kelionę iš Varšuvos į Ženevą ne tau atlikau, kad klausyčiau jūsų ilgų kalbų, pone Voldemarai!“

„Mais voyons, Monsieur le Marechal“ (Bet malonėkite, pone maršale), įsiterpė ramintinai pirmininkaujantis Briand, kai jis nuo Pilsudskio rankos smūgio išsigandęs pašoko kaip ir kiti tarybos nariai, kurie, pirmine ankstyvesnės Voldemaro kalbos, buvo pasirodę valandėlių nusnūsti „Tokių būdu mes taryboje negalime vesti derybų“, priminė Briandas lenkų maršalui. Šis gi nesileido taip lengvai nuraminamas, nors savo toną keičia laipsniais sulėtino. „Nelaikykite ilgų kalbų, pone Voldemarai!“ (Nukelta į 6 pusl.)

re“, kreipėsi jis vėl į lietuvių, „aš noriu iš jūsų išgirsti, ar jūs karo, ar taikos norite!“

Su atkakliumu Voldemaras vėl pradėjo savo kalbą apie „rojų ir pirmuosius lietuvius“, tačiau susigriebęs šaltiniu sakinių pareiškė, jog jis visuomet sakęs, kad jokio karo su lenkais nenoris.

„Taigi norite taikos“, šaukė Pilsudskis pilnu balsu per stalą, kai Briandas maldaudamas pakėlė abi rankas ir maršalą ramino, linksmomis akimis mirkiodamas.

„To man pakanka“, tarė maršalas trumpai ir karščiau, „aš išgirdau, kad jūs norite taikos, kelionė į Ženevą apsimokėjo! Aš leisiu visose Lenkijos bažnyčiose atlaikyti Te deum“.

Po to jis kreipėsi į Briandą: „Visomis kitomis kvailybėmis gali užsiimti mano užsienio reikalų ministras“. Pakilo ir didžiuliais ulonų generolo žingsniais (su žvangančiais pentiniais) paliko salę. Jo Užsienio reikalų ministro Zaleski kurio apvalus veidas po gelsvais plaukais, Voldemarui smarkiai puolant, paliko vienodai mieguistas, bet dabar parado ligi plaukų šaknų, dalinai del tu „kvailybę“, kurias sutvar kiti buvo jo kompetencija, dalinai ir dėl netaktiško savo tautos karžygio elgesio.

Tokių Pilsudskio pasielgimų diplomatai buvo nestebinti ir Briandas šypsodamasis uždarė posėdį.

Ir per sekancius Tarybos narių pusryčius Pilsudskis elgėsi kaip lydeka karpų tvenkinyje. Po pusryčių jis prisėdė prie Stresemano kavos išgerti. „Pūkūs buvo vokiečių kariai“, tarė jis vokiškai taip garbiai, kad skambėjo visa salė. ir tėske Stresemano drangiška, bet šiurkščiai per keli. Tada jis pradėjo ilgą pasikalbėjimą apie savo nelaisvę Magdeburge, patyrimus Vokietijoje ir nuolat kartojo stebėjimąsi vokiečių daliniais. Stre-

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523 0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650

Telef. 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

OKUP. LIETUVOJ uot— KOVOS SU GIRTAVIMU KOMISIJS POSEDIS

Kovos su girtavimu komisijos pirmininku paskirtas teisingumo ministras, teisės mokslų daktaras, prof. P. Kūris. Liepos mėn. pradžioje įvyko šios komisijos pirmasis posėdis. Komisija priėmė nutarimą dėl nusiųstų ir rajonų kovos su girtavimu komisijų darbo, numatė priemonės šių komisijų veiklai aktyvinti ir efektyvinti.

DARŽOVĖS AUGINA GAMYKLĄ

Kas savaitę "Ekranu" gamyklos darbininkų valgykla gauna po kelis šimtus kilogramų agurkų ir kitų daržovių, išaugintų naujame įmonės šiltnamyje.

Jau šimt šiltnamiais pateikė apie 3 tonas agurkų. Neseniai valgykloje pasirodė ir pirmieji pamidorai.

Šiltnamio šeimininkas agromozas A. Trapula rudenį "Ekranu" darbininkams žada gvazdikų ir kitokių gėlių.

ANELĖS ALELIŪNIENĖS PARODA

Panevėžio miesto parodų rūmuose surengta 7-toji Anelės Aleliūnienės kūrybinių darbų paroda.

Joje — saviti raštai ir spalvos, tokie liaudiški, artimi ir kartu dar neregėti, tarsi atvėrus seną kažkur iki šiol slėpėjusį kraujo skrynį.

A. Aleliūnienė visam gyvenimui pamėgo meninio audimo tradicijas, išmoko šio kūrybinio darbo iš motinos ir kitų kaimo merginų.

Audėjos darbas pelnė įvairių išrodų apdovanojimus, būv eksponuojami užsienyje.

SUVENIRAI FESTIVALIUI

Pustrečio tūkstančio vazelių gėlims dailiose suvenyrinėse dėžutėse išsiuntė į Maskvą ekramčiai.

Tai "ekrano" gamyklos jau-

nimo darbo darbuotojų XII Pasaulinio jaunimo studentų festivalio.

Vazelių su festivalio emblema sukūrė ekranietė stiklo dailininkė Dalia Poneliūnė. "Lino" susivienijimas išsiuntė namų įvairių pavyzdžių suvenyrų, pieno kaminatų festivalio svečiams peruošė 150 tonų ledų.

TEATRO VEŽIMAI

Vežimų teatras organizuojamas studentų atostogų metu. Iš ryto studentai dirbo ūkiuose kartu su žemdirbiais o vakare susirenka prie vežimų, kuriuose atgyja žemaitės ir K. Sajos kūrinių herojai.

Toks teatras pirmą kartą pasirodė Klipėdos rajone. To teatro vadovas docentas Gediminas Šmukus.

P. USTINOVAS LIETUVOJE

Liepos 7 d. "Tiesa" išspausdino pasikalbėjimą su angliu aktorium, dramaturgu ir režisierium Piteriu Ustinovu.

Šį mėnesį jis filmavo Vilniaus senamiestį, Trakų pilį, Rumšiškės, Druskininkus, Kauno rajono ūkius ir Vilniaus universiteto biblioteką.

Straipsnis pavadintas "Vakaras su paradoksu karaliumi".

GAMTOS DAINIUS

Gamtos dainiumi vadinamas Lietuvos kino studijos režisierius ir operatorius Petras Abukevičius, kuris kurio nufilmuoti paukščiai ir žvėrys apkeliaavo be veiks šimto pasaulio šalių televizijos ekranus.

Per du dešimtmečius P. Abukevičius sukūrė 30 spalvotų filmų apie Lietuvos gyvūniją ir gamtą.

Pagarsėjęs jo filmas (13 serijų) "Maskutės Nidos nuotykių".

PROF. JUOZO LINGIO ATSIMINIMAI

Prof. Juozo Lingio atsiminimai bus įrengta Vilniaus memo-

rizinė lentą prie namo, kuriame jis gyveno Kultūrinės komisijai pavyta įsteigti J. Lingio premiją skiriamą vieną kartą per 5 metus choreografiui už geriausio lietuvių liaudies šokio arba geriausio šokio kompozicijos sukūrimą.

UTENOS KRĄSTOTYRININKAI

Utenos kraštotyrininkai sutvirtino Narkūnų pilakalnio šlaitus, padarė naujus laiptus. Darbui rūpinasi šio pilakalnio propagavimu: renka istorines žinias, legendas, padavimus.

PILSUDSKIO KUMŠTIS VOL- DEMARA SUKRETĖ

semanas slinko šen ir ten ir pokalbiui bandė duoti diplomatinę kryptį, ir tai neramiai jam galų gale pavyko. Chamberlainas kitame salės gale viską girdėjo ir suprato, nes jis vokiškai gerai mokėjo. Ši tema jam buvo labai koki, nes apie vokiečių dalinius jis nenorėjo nieko girdėti.

Brandas pamoko man: "Apie ką jiedu kalbasi?" Aš išverčiau, ir jis pratarė juokais: "Dabar aš suprantu, kodėl Chamberlainas taip susirūpinęs per monokliją žiūri". Briandas supranta juoką ir vėliau kartą Taryboje, svarstant vokiečių-lenkų ginčą, Stresmanui sakė: "Aptarkite šį reikalą su ponu Pilsudskiu, jūs su juo taip gerai sutariate".

E. L.

ZUVO DU ĮTAKINGI AFGA- NIEČIAI

ISLAMABADAS, Pakistanas. — Iš Afganistano ateinančios žinios sako, kad rugpjūčio 9 dieną

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

kovos metu Pahria provincijoje buvo nušautas afganiečių vadas Hezbi Islami.

Sovietų karo jėgos, rusų priemesties valdžios atstovai apsupo afganiečius ir pradėjo žibutinę kovą. Kovos metu buvo nušautas rusų priemesties valdžios ministras Chan.

Rugpjūčio 3 dieną, rėlinand provincijoje žuvo afganiečių kovotojas Mahomed Jar. Rusai bando vežti maistą kalnų keliais, bet jiems nepasisekdavo, afganiečiai iš pašalinių nušautu šoferius ir sustabdė visą konvojų. Labai dažnai nušauto šoferio automobilis nusirita į prarąs ir žuvo. Jeigu rusų sunkvežimis sustoja ant kelio, tai afganiečiai išskina palydovus ir pasiima maistą bei amuniciją.

LOS ANGELES ALT VADO- VYBĖ

Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus vadovybė, metiniame susirinkime aklamaci- jos būdu išrinkta, dabar sudaro: pirm. Ant. Mažeika, vicepirmininkai: Ant. Skirius, D. Petro- nytė, Arn. Kungys, sekretoriai

E. Gedgaudienė ir R. Paškauskas, išdo sekr. S. Kvečas, išdn. R. Bužėnas.

TAUTYBIŲ DIENA

Kongresmanas Dante B. Fascell JAV Atstovų Rūmuose, pasiūlė rezoliuciją, kad rugpjūčio 21 d. būtų paskelbta tautybių — etninė diena. Jo pasiūlymą parėmė devyni kongresmanai. Susidaręs yra sąjūdžio pirmininkas Selven Fenschreiber kreipėsi į ALT pirmininką T. Blinstubą, laukdamas pritarimo. Atsakymas buvo teigiamas.

PIRKITE JAV LAUPTAMO BŪNĄ

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininkas Prano SULO paruošta ir teisejo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. Knygos kaina — \$3.95 (su persiuntimu).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Rental, Lease — Perpetuity

REAL ESTATE FOR SALE
Rental, Lease — Perpetuity

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IS ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

AIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE
CIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

• butų mūrinis. Labai geros pajamos.
• didelis butas savininkui. Geras investicijos.

• butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.
• didelis, gražiai įrengtas bungalow.
• vebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

GOVERNMENT HOMES

from \$1 (U repair).
Also delinquent tax property.
Call 1-805-687-6000
Ext. GH. 9617.
for information.

MFLP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

CHILD CARE/HOUSE-
KEEPING

Mature energetic person, live-in, to help take care of 2 boys ages 3 & 1½. Must speak English well. Non-smoker. Own bedroom / bath. North Shore. Ref. req. Call 433-7888.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS.

\$16,559 — \$50,553/year.
Now Hiring. Your Area.
Call 1-805-687-6000
Ext. R-9617

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

Namų dažymas iš vidaus ir iš lauko. Aukšta kokybė ir priimanamos kainos.

Užsakymai priimami tel. 434-3062.

REPAIRS — IN GENERAL
(vairūs Taisyimai)

TAISO ORO VESINTUVUS,
ŠALDYTUVUS, SKALBIMO
IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
BEI KROSNIS.
Herman Dečys
Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turbo Chicago miesto leidimas
Dirbu ir užmiečiuose, greitai
paruošiu ir įrengiu.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Tulman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIKUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmėnuo automobilio
liability draudimas pensininkams.
Išreiktis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitos blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good prices
P. Zapella, Agent
2508 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642 — 424-9654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
2643 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
sneeze at.

©1985 Dorsey Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie

MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$18

Persiuntimas — \$2.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

PASSBOOK SAVINGS

the best way to save regularly!
High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing

AT OUR LOW RATES
WHEN APPLYING FOR
FSLIC
Your Savings Account is \$100.00

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1935

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai domius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., Hečia 1906 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608